

Det kongelig Kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Sted/Dato: 10.09.2006
Deres ref: 200601145
Vår ref: FAG060910opplæringslov

Høring – Rapport fra arbeidsgruppe med forslag om endringer i opplæringslovens bestemmelser om fag- og yrkesopplæring

Maskinentreprenørenes Forbund (MEF) finner mye positivt i den framlagte rapporten med hensyn på fordeling av ansvarsområder for de organ som er knyttet til fagopplæring i bedrift – Kapittel 12 i opplæringsloven. MEF er også positive til utvalgets syn med hensyn på arbeidslivets deltakelse i dimensjonering og rådgivningsdelen og hvordan bransjenes kompetanse på en bedre måte kan utnyttes i fag- og yrkesopplæringen.

MEF er stort sett enige i rapportens forslag, men har noen kommentarer og spesielt i forhold til § 4-3 Godkjenning av lærebedrift.

Vi vil gi våre kommentarer innenfor de enkelte paragrafer hvor det er framlagt forslag til endringer.

§ 3-3. Opplæringsordninga for den vidaregåande opplæringa

MEF støtter endringene og forenklingen av lovteksten.

§ 3-5. Fag- og sveineprøve utan læreforhold og skole

MEF mener det er riktig å flytte dette ansvaret over fra fylkeskommunen ved yrkesopplæringsnemnda direkte til fylkeskommunen. MEF støtter fullt ut de ansvarsmessige endringer det legges opp til med hensyn på fordelingen mellom yrkesopplæringsnemnda og fylkeskommunen. Dette spesielt med bakgrunn i yrkesopplæringsnemndas endrede ansvarsområde til mer å bli rettet mot kvalitetsutvikling og strategier for fag- og yrkesopplæringen i de enkelte fylker og regioner

§ 4-1. Kven som er lærling og lærekandidat

Vi støtter synliggjøringen av lærekandidaten i opplæringslovens tekst.

§ 4-2. Særlege rettar og plikter for lærlingen og lære kandidaten

De endringer det her legges opp til vil tydeligere klargjøre rettighetene til lærlinger og lære kandidater. Dette vil også medføre en klarere forventning til de bedrifter som tar inn lærlinger og lære kandidater på kontrakter. Vi er enig i forslagspresiseringen og også i forhold til endringen i lovteksten med hensyn til lærekontrakt og arbeidsavtale.

§ 4-3. Godkjenning av lærebedrift

Vi støtter forslaget om at fylkeskommunen skal stå for godkjenning av lærebedrifter, men at disse på forhånd skal være faglig vurdert av y-nemnda.

Imidlertid er MEF sterkt imot at bedrifter innenfor et opplæringskontor også skal godkjennes av fylkeskommunen. MEF vil presisere viktigheten av å styrke opplæringskontorenes posisjon i fag- og yrkesopplæringen. MEF mener det heller må legges sterkere føringer/rammer med hensyn på opplæringskontorenes vedtekter og KS-system for å ivareta at deres arbeid og drift er best mulig. Disse rammer må da legges av yrkesopplæringsnemnda med sine kvalitets – og godkjenningskrav, hvorpå fylkeskommunen sørger for en oppfølging og rettleiding av kontorenes drift. Det er opplæringskontorets vedtekter og rutiner/KS-system som må være grunnlaget for at opplæringen blir gitt i henhold til den kvalitet man ønsker.

Noen av de bedriftene som er tilsluttet et opplæringskontor kan pr i dag kun ta deler av et opplæringsløp i bedrift. Men sammen med de andre bedriftene vil man kunne gi den totale opplæring for lærling og lære kandidat i henhold til aktuell opplæringsplan. Dette løpet må styres av opplæringskontoret ved deres planlagte og forutsatte løp for kandidaten og de bedrifter som er involvert.

Det MÅ være opplæringskontorets interne rutiner som må sikre at dette opplæringsløpet blir fulgt, ikke de enkelte bedrifters interne opplæringsplan.

Det å operere med to forskjellige nivåer på godkjenninger vil bare medføre uklarheter i ansvarsfordelingen i fag- og yrkesopplæringen.

Godkjenning av lærebedrift krever dokumentasjon på at man kan gi opplæringen innenfor hele læreplanen, samt at bedriften kan vise til en intern opplæringsplan. For bedrifter innenfor et opplæringskontor, så vil godkjenningen kun være i henhold til det siste for noen.

Innenfor anbudsprosesser i dag kan det stilles krav om at bedriften er tilknyttet en offentlig godkjent opplæringsordning for å være aktuell tilbyder. Intensjonen med denne paragrafen er at man ønsker en stimulering i forhold til inntak av lærlinger (og lære kandidater). Dette skal da aktuelle bedrifter kunne bruke som et fortrinn. MEF ser store problemer med det fremlagte forslag når det gjelder å kunne opprettholde denne intensjonen i og med at alle bedrifter i et opplæringskontor skal kunne godkjennes. Vi ser ikke bort fra at bedrifter, som i dag ikke er godkjent lærebedrift, slutter seg til et opplæringskontor med det ønske om å bli godkjent bedrift. Dette for dermed å kunne delta i anbudskonkurranser, kanskje også uten intensjonen om å ta inn lærlinger.

MEF mener at de ressurser man eventuelt hadde tenkt å bruke på denne ”godkjenningen” bør rettes mot opplæringskontoret og opplæringsringene. Ressursene bør brukes på oppfølging av disse og deres virksomhet til beste for lærling og lære kandidater.

MEF er av den formening at opplæringskontorenes virksomhet er en stor styrke og en nødvendighet innenfor de bransjer som har mange små og mellomstore bedrifter. Deres posisjon bør derfor styrkes for å kunne øke lærlingantallet og bedre kvaliteten på læreløpet, og ikke utvannes ved det forslaget som ligger i rapporten.

MEF går derfor sterkt imot at bedrifter innenfor et opplæringskontor skal godkjennes. MEF mener godkjenning som lærebedrift skal være ens for enkeltbedrifter utenfor opplæringskontor som for opplæringskontoret som lærebedrift.

Fylkeskommunen må ha bedre oppfølging med de godkjente lærebedrifter, deriblant også opplæringskontor og – ringer for å sikre at håndteringen av lærlinger og lærekandidater holder den kvalitet regelverk og forskrifter legger opp til.

§ 4-4. Rettane og pliktene til lærebedrifta m.m.

MEF støtter opp om forslagstekstens endringer.

§ 4-5. Lærekontrakt og opplæringskontrakt

MEF støtter opp om forslagstekstens endringer.

§ 4-6. Endring og heving av lærekontrakt og opplæringskontrakt

MEF er meget positiv til muligheter for at man nå kan endre de enkelte kontrakter ut fra hvordan selve opplæringsløpet i bedrift utvikler seg uten å måtte heve den allerede etablerte kontrakt. Vi tror dette kan gi en bedre motivasjon for de lærlinger og lærekandidater som er i et opplæringsløp og som måtte ønske endringer av sitt opplæringsløp i stedet for å heve kontrakten.

MEF støtter forslagstekstens endringer av nåværende formulering.

§ 4-7. Internkontroll i den enkelte lærebedrifta

MEF støtter opp om forslagstekstens endringer og presiserer viktigheten i vektleggingen av at lærebedrifter har et kvalitetssikringssystem for å sikre at opplæringen skjer i samsvar med lover og forskrifter. Vi påpeker også viktigheten av fylkeskommunens oppfølging av lærebedriftenes KS- system og systemets revisjoner.

§ 4-8. Straff

MEF støtter at straffebestemmelsen oppheves.

§ 12-3. Yrkesopplæringsnemnder og yrkesutval

MEF støtter flertralles innstilling til endring av lovteksten. MEF er fornøyd med den endring av ansvars- og arbeidsoppgavefordelingen det legges opp til i forhold til fylkeskommunene og yrkesopplæringsnemnda.

§ 12-4. Oppgåvene til yrkesopplæringsnemnda

MEF er enig i flertallets tekstformulering.

Ny § 4-8. Oppgåvene til fylkeskommunen knytte til fag. – og yrkesopplæringa

Maskinentreprenørenes Forbund støtter forslaget til ny paragraf og tekstens formulering. Spesielt vektlegger vi viktigheten av punkt 1 som gjelder oppfølging og rettleiding av lærebedrifter. Vi mener at fylkeskommunene må styrke dette arbeidet mot alle lærebedriftene, deriblant også opplæringskontor og -ringer. Bli denne oppfølgingen bedret vil man kunne få en enda bedre dialog mellom partene innen fag- og yrkesutdanningen, samt sikret en kvalitetsøkning på bedrifts- og praksisopplæringen. Styrk posisjonen til opplæringskontorene ved å gi de klare ansvarsområder og retningslinjer å arbeide etter, og følg deres arbeid opp med god kommunikasjon og rapportering.

§ 15-2. Særlege reglar om klageinstans

MEF støtter endringen og er enig i utvalgets kommentarer.

Maskinentreprenørenes Forbund (MEF) er en frittstående bransje- og arbeidsgiverorganisasjon som representerer ca. 1.770 små, mellomstore og store bedrifter med mer enn 20.000 arbeidstakere. Hovedtyngden av medlemsbedriftene driver maskinell anleggsvirksomhet, men forbundet organiserer også skogsentreprenører, brønnborere og gjenvinnings- og avfallsbedrifter. Samlet omsetter medlemsbedriftene for rundt 26 milliarder kroner i året. Forbundet har egen hovedavtale med LO samt en egen avtale på miljøområdet, og mange av medlemsbedriftene har tariffavtale med Norsk Arbeidsmandsforbund og Fellesforbundet. MEF står utenfor NHO

Med vennlig hilsen
Maskinentreprenørenes Forbund (MEF)

Trond Johannesen
administrerende direktør

Fred Arild Gyldenås
kompetansesjef